

Alte Drucke

Davidis Chytræi In Historiam Iosvæ, Iudicvm, Rvth, in Prophetas & Psalmos aliquot; & Sententias Syracidæ

Chyträus, David

Lipsiae, 1592

VD16 C 2504 T. II

Caput XXXVI.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-148122

Exod. 23. Deut. 26. Num. 15. Exod. 13. Leuit. 2. 23. De decimis Leuit. 27
Num. 10. 18. Deut. 14. 26.

Oratio afflictorum nubes penetrat, nec cessat, donec appropinquat Deo. Præcipuus & summus cultus Dei est *VERA INVOCATIO*, qua prælucente vera agnitione & fiducia Christi mediatoris, petimus à vero Deo in ecclesia patefacto, bona spiritualia & corporalia nobis salutaria: & certò statuimus, nos, quanquam pauperes & afflictos, tamen certò curæ esse Deo, & ab eo tanquam patre philostorgo, preces nostras propter filium intercessorem exaudiri, & nobis salutaria tribui. Partes veræ inuocationis sunt: 1. Compellatio veri Dei: Scriptum est enim: Dominum Deum tuum adorabis, & illi soli seruiēs. 2. Cogitatio mandatorum Dei, quæ præcipiunt inuocationem. 3. Pœnitentia seu confessio propriæ indignitatis seu peccatorum, cuius illustre exemplum est in precatione Danielis 9. 4. Promissionum amplissimarum & dulcissimarum consideratio, quæ preces nostras à Deo recipi & exaudiri propter Christum confirmant. 5. Fides amplectens promissiones, & in ijs acquiescens. 6. Commemoratio rerum petendarum, seu periculorum, à quibus nos liberari, & bonorum spiritalium & corporalium, quæ nobis à Deo tribui optamus. Pertinent autem sententiæ de precatione, quas hoc in loco Syracides recitat, ad quartam partem, videlicet ad promissiones de certa exauditione nostrarum precum & auxilio Dei oportuno, illustrandam. De qua etiam hoc Bernardi dictum iuniores meminerunt: Nemo vestrum, fratres, paruipendat orationem suam. Dico enim vobis, quod ipse, ad quem oramus, non paruipendit eam, priusquam egressa sit ex ore nostro, ipse scribi iubet eam in libro suo. Et vnum è duobus indubitanter sperare possumus, quoniam aut dabit quod petimus: aut quod nobis nouerit esse vtilius. Nos enim quid oremus, sicut oportet, nescimus. Sed miseretur ille super ignorantiam nostram, & orationem benignè suscipiens, quod nobis aut omnino non est vtile, aut non tam citò dari necesse est, minimè tribuit: Oratio tamen infructuosa non erit.

Caput XXXVI.

*D*OMINE omnipotens Deus, miserere nostri, & respice nos, & terre omnes populos. Eleua manum tuam super alienos, ut videant potentiam tuam, quod coram oculis ipsorum sanctificaris apud nos. Ita ostende te magnificè excelsum apud ipsos coram oculis nostris, ut quemadmodum nos, ita & ipsi cognoscant, quod non sit alius Deus præterquam tu Domine. Ede noua signa, noua mirabilia, extende manum tuam, brachium dexterum tuum magnificè. Incita furorem, & effunde iram tuam. Rape instar turbinis aduersarium & conquassa inimicum, & celeriter festina, & recordare iuramenti tui, ut celebrentur mirabilia tua. Scuitia ignis

Fff 2 consu-

Chyf
*consumat eos, qui tam securè viuunt, & pereant, qui affligunt
 populum tuum. Contere caput principum, qui inimici nobis
 sunt, & dicunt: Nos soli sumus. Congrega omnes tribus
 Iacob, ut sint hereditas tua, sicut ab initio. Miserere populi
 tui, super quem inuocatum est nomen tuum, & Israelis, quem
 uocas primogenitum tuum. Miserere ciuitatis Hierusalem,
 ubi est sanctuarium tuum, & ubi habitas. Restaura Zion,
 ut rursus ibi oriatur uerbum tuum, ut gloria tua in populis am-
 plissima sit. Ostende te propitium erga eos, qui hereditas tua
 sunt ab initio, imple prophetias tuas, quæ in nomine tuo editæ
 sunt. Retribue eis, qui ea expectant, ut tui propheta ueridici
 inueniantur. Exaudi Domine preces eorum, qui te inuocant,
 iuxta benedictionem Aaron, super populum tuum, ut omnes,
 qui in terra habitant, agnoscant quod tu Dominus æternus
 Deus es.*

Formam precationis præscribit, qua petitur defensio & protectio diuina
 ecclesiæ & politiæ Iudaicæ, & repressio hostium ecclesiæ, propter hunc
 finem, ut Deus gloria afficiatur .h. ut multi Deum rectè agnoscant & cele-
 brent: & in miranda defensione piorum & pœnis hostium ecclesiæ cernant,
 non inania nomina esse Deum & ecclesiam, sed verè esse Deum, & curæ
 Deo esse ecclesiam, & ab eo respici, exaudiri, iuari, defendi. Præcipue
 verò politia Iudaicæ propter hanc causam instituta & à cæteris gentibus
 discreta fuit, ut esset certâ sedes ecclesiæ, & domicilium ac templum Dei,
 in quo se patefaceret, & promissiones de Messia repereret, & in alias natio-
 nes latè spargeret. Petit igitur hoc domicilium laudis diuinæ à Deo conser-
 uari & defendi. Congruit autem hæc precatio Syracidæ cum Psalmis 78.
 Deus uenerunt gentes in hæreditatem tuam. 79. Qui regis Israël intende.
 82. Domine quis similis erit tibi. 122. 131. 139. 140. In fine mentio-
 nem facit **BENEDICTIONIS AARON**, quam breuiter explicabo.
 Sunt enim uerba, quibus Aaron benedicebat populo, quæ in nostris quo-
 que ecclesijs post Synaxin pronouncari solent, precatio summi sacerdo-
 tis, intercedentis pro tota ecclesia apud æternum Patrem Iehoua, & peten-
 tis, ut ecclesiæ omnia bona seu beneficia, spiritualia & corporalia tribuan-
 tur, quæ Paulus duobus uocabulis, gratiæ, & pacis, seu salutis, completi
 solet. Estq; ferè eadem sententia trium uersuum. *Benedicat tibi Dominus.*
 Oro uerum Deum Iehoua, patefactum per conditionem mundi & suum
 uerbum ac promissiones de Christo, ut tibi cœlestem benedictionem pro-
 pter uenturum semen Adæ & Abrahæ promissum impertiat, id est, ut remit-
 tat tibi peccata, liberet te à potestate Diaboli & mortis, recipiat te, donec
 Spiritum sanctum, qui ueram fidem, inuocationem & celebrationem Dei
 in te accendat, & te acceptet ad uitam æternam, iuxta promissionem, In se-
 mine tuo benedicentur omnes gentes. Galat. 3. Actor. 3. *Et custodiat te,*
 Gubernet & defendat tuam mentem, uitam, corpus, ualitudinem, coniu-
 gem,

gem, liberos, facultates tuas, Deniq; sit gubernator & defensor ecclesiæ, Politicæ, Oeconomix. *Illuminet Dominus faciem suam super te.* aspiciat te serena & læta facie, ostendat se tibi placatum & clementem, exhilaret & recreet te, sicut Sol mane oriens, sereno & læto lumine, omnes homines & animantia recreat. Ita filius Dei, qui est lux vera, illuminans omnem hominem venientem in hunc mundum, per lucem verbi seu euangelij sui, accendat in tua mente lucem veræ agnitionis Dei, & veram consolationem, læticiam & gaudium conscientix liberatæ à terroribus Diaboli, peccati, legis, denique vitam & lætitiâ æternam. Significat enim lux apud Ebræos, non solum hoc lumen, quod oculis corporeis percipitur, & notitias mentis, qua res agnoscuntur, sed etiam vitam, consolationem, lætitiâ, liberationem ex summis malis, diuinam gubernationem, defensionem & æternam felicitatem. Conferantur autem ad hanc phrasin Aaronicam illustrandam sententiæ Iohan. 1. 2. Corinth. 5. Esai. 9. Iohan. 8. Esa. 60. Mich. 7. *Et misereatur tui.* sit beneficus erga te. Sæpissime enim significat vocabulum misericordix idem quod beneficentia orta ex amore & benignitate seu bonitate gratuita, vt Ose. 6. Misericordiam volo. *Leuet Dominus faciem tuam super te.* Cum tenebræ peccati, insidiæ diaboli, externæ persecutiones, terrores mortis & morsus desperationis, lucem diuinam .h. agnitionem gratiæ diuinæ, consolationem & lætitiâ conscientix, extinguere & delere conabuntur: Oro te Deus, vt tuam istam salutarem & viuificam lucem euehas & extollas, vt emineat & suo splendore obruat omnes tentationes. sicut Sol ex atris nubibus & tempestatibus emergens exerit suum iubar, & pulsus tenebris, gratam & salutarem lucem reducit. *Et det tibi pacem.* salutem animæ & corporis, Das es dir wol gehe an leib vnd an seel / pacem & tranquillitatem conscientix, & felicitatem in omnibus vitæ consilijs & actionibus, Amen.

Caput XXXVII.

NONNIS generis cibos sumit venter, sed tamen alius alio lautior est. Ut lingua degustat farinam: ita cor intelligens examinat verba doli. Homo callidus potest quem precipitare in exitium, sed homo peritus id præcauere nouit. Omnes matres amant filios, & tamen sæpe felicius res cadunt cum filia quàm cum filio.

Prudentia deprehendens perfidiam amicorum fucatorum.

Mulier formosa exhilarat maritum suum, neque is charius habet quicquam. Quod si ad hac suavis est moribus & proba, tunc huic viro non facile inuenitur similis. Qui habet diligentem matrem familias, constabit rem familiarem, & sociam habet fidam, & columnam, qua consolari possit. Ubi non est sepes, vastatur prædium. Et ubi non est mater familias, ibi maritus miser est, quasi errabundus vagetur. Quemad-

Bona mater familias.